

BOGOTÁ, MILJOENENSTAD

De afgelopen maanden, en de komende weken ook nog, ben ik woonachtig in de Colombiaanse hoofdstad, Bogotá, om vakken te volgen aan de Nationale Universiteit voor mijn promotie studie: landbouwwetenschappen. Het leven hier, op zo'n 2600 meter hoogte en tussen 8 tot 11 miljoen mensen (de schattingen variëren nogal.), is weer eens wat anders dan het leven in de Amazone. Over het algemeen is het fris, regenachtig en druk. Precies deze maanden zijn er indrukwekkende protestacties geweest van inheemse groepen door het hele land.

Deze zijn georganiseerd om de verantwoordelijkheid en schuld van de staat, wat betreft de moorden de afgelopen jaren op honderden inheemse leiders, aan de kaak te stellen. Ook protesteert men om de ondergrond, welke natuurlijke bestaansbronnen bevat en integraal onderdeel uitmaakt van de natuur, als eigendom van de inheemse reservaten erkend te krijgen. Deze ondergrond is momenteel van de staat. Deze kan ermee kan doen en laten wat ze wil. Dit met desastreuze socio-economische gevolgen voor de gemeenschappen, als er overgegaan wordt tot de exploitatie (vaak door buitenlandse bedrijven). Verder worden toegezegde maar nooit ingeleverde grondgebieden geclaimd, en een herziening van de

landbouwhervormingspolitiek die volgens de actievoerders negatieve gevolgen voor de inheemse mensen heeft. President Uribe ontkent natuurlijk alles, gaat maar door over kleine details en zegt bijzonder weinig toe; in de hoofdstad was hij zelfs niet eens aanwezig om de duizenden mensen te woord te staan, nadat deze wekenlang hadden gelopen om er te komen (zie ook de foto's op de website). De protesten zijn reden te meer voor San Martín om door te gaan met hun activiteiten om hun voorouderlijk grondgebied erkend te krijgen, en zo bij te dragen aan het opbouwen van de druk op de regering om de inheemse mensen serieus te nemen. Hiervoor diende ook het bezoek van José Gregorio Vásquez aan Bogotá in november. José is één van de belangrijkste personen in San Martín wat betreft het coördineren van alle lopende projecten. Samen met hem heb ik verschillende overheidsinstanties bezocht,

zoals het ministerie van landbouw (foto vorige pagina), van huisvesting (foto onder), van cultuur en van binnenlandse zaken. Hier blijkt vooral steeds dat er een breuk in de communicatie is tussen deze ministeries en de gemeenschappen. Met andere woorden: de lokale gemeentes doen niet erg veel moeite om mogelijkheden wat betreft de landbouw, toerisme, huisvesting etc. te promoten, ondanks dat deze wel degelijk bestaan op landelijk niveau.

Nu hebben we informatie verzameld en contacten gelegd die nuttig kunnen zijn voor de gemeenschap, zoals een subsidiemogelijkheid van het ministerie van landbouw in februari 2009 om visvijvers aan te kunnen leggen, een initiatief wat al jaren wordt genoemd. We zullen zeker een voorstel inleveren!

Het ministerie van huisvesting leek wel bijzonder blij met ons bezoek en zette ons gelijk aan tafel met een boel belangrijke figuren om een geflopt vakantiehuisjes-project in San Martin te redden. Dit project heeft in inheemse gemeenschappen in het hele land voor ophef gezorgd. De instantie die de overheidssubsidie een paar jaar geleden in handen kreeg drukte de boel al spoedig achterover met als gevolg dat er in San Martin van de 10 geplande huisjes er nog maar 5 voor de helft af zijn (foto rechtsboven). Deze hebben als bijnaam *calaboso*, oftewel gevangenis. De bijna platte aluminium daken zorgen verder voor een oveneffect, waardoor toeristen hier waarschijnlijk bijzonder weinig tijd in willen doorbrengen. Die daken waren zo niet de bedoeling, maar ergens onderweg werd dit aangedragen als zijnde een ingevoerde verandering, terwijl het budget voor de echte daken allang foetsie was. Het ministerie van huisvesting wil nou een tweede poging wagen om tenminste de vijf huisjes een beetje behoorlijk te krijgen.

Dat betekent weer een boel vergaderen in de gemeenschap, want het vertrouwen van de mensen daar in dit project is natuurlijk nul inmiddels...

Ook moet de "burgemeester" van San Martin een aantal dingen regelen bij de bank en andere instanties in Leticia. Dat is niet altijd zo gemakkelijk (en soms onmogelijk) als je nul inkomen hebt. De mensen van het ministerie hebben hier echter geen idee van en denken dat zo'n burgemeester een salaris heeft. Ook denken ze dat dit soort situaties wel even per telefoon zijn op te lossen. Je begrijpt dat er genoeg uit te leggen was.

Verder hebben we bijna een dag met de directeur van Tropenbos-Colombia gebabbeld (foto boven), met als resultaat een minibeurs voor een jongeman in San Martin om de stamboom van de gemeenschap na te gaan en op te tekenen. Dat is een enorm relevante taak, die in relatie staat met de verschillende beschreven malokas waar deze voorouders woonden, en het gemarkeerde voorouderlijke grondgebied rechtvaardigt.

SMALL WORLD IN CANADA!

Zoals eerder vermeld op de website heeft de stichting vanaf heden een vertegenwoordiger in Canada. Javier Diaz (foto volgende pagina), geïntroduceerd in

Nieuwsbrief 20, zal daar dezelfde rol spelen voor San Martin de Amacayacu als ik in Nederland en België. Dit houdt in dat hij zal proberen om aandacht te vragen voor de situatie van San Martin en om fondsen te verzamelen om initiatieven van de gemeenschap tot een realiteit te maken. Deze nieuwsbrief zal ook beschikbaar zijn voor de geïnteresseerden in Canada om zo directe informatie over San Martin te ontvangen. Te zijner tijd zal Javier ook zijn bijdrage leveren aan de tekst. In december zal Javier weer in San Martin zijn om de gemeenschap te helpen in het technische deel van het in kaart brengen van het voorouderlijke grondgebied.

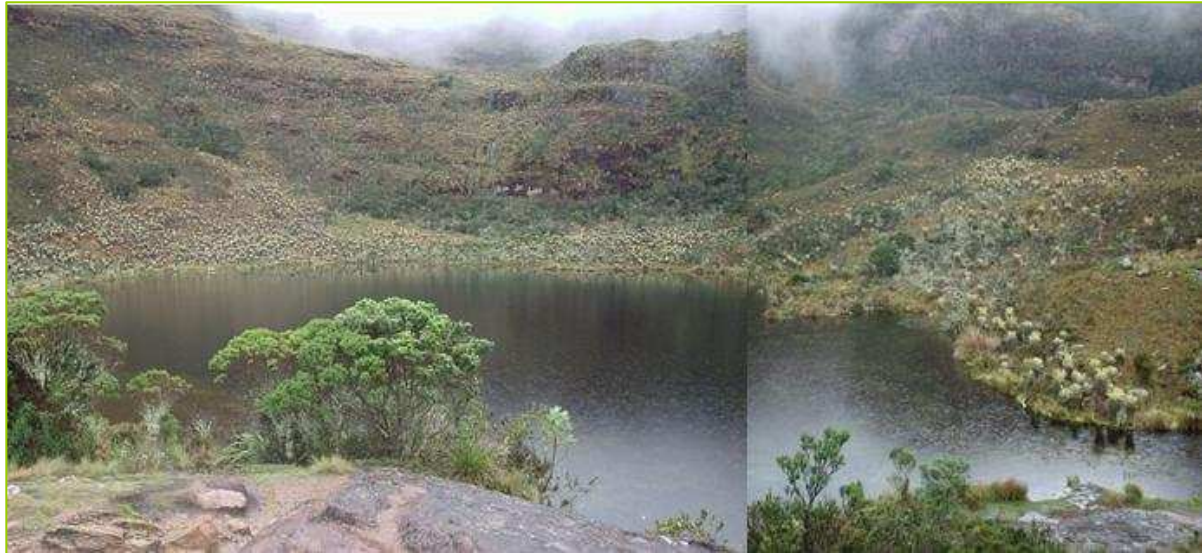
LAPTOP GESTOLEN

Een echte 'grote-stad-ervaring' is eigenlijk alleen maar onvergetelijk als je ook een keer ouderwets beroofd wordt. Dat is dan ook gebeurd. Op klaarlichte dag en door middel van een truc waaraan verschillende dames van rond de 50 deelnamen. Ze gooiden eerst iets smerigs op mijn kleren, zonder dat ik doorhad waar dat goedje vandaan kwam. Daarna hielpen ze me vriendelijk met schoonmaken. Ja, ja, en ondertussen werd mijn grote vriend Dell ongemerkt uit mijn rugzak gestolen. Stom hé, dat je dát niet doorhebt... Tot het jezelf overkomt. Onvergetelijke ervaring dus, maar leuk is echt anders!

IGUAQUE: EEN MAGISCHE BELEVENIS

Om aan de drukte van Bogotá te ontsnappen, en om onszelf te reinigen van alle stress die de beroving en de vele bezoeken aan de instellingen ongewild veroorzaken, hebben we met vrienden een bezoek gebracht aan het meer van Iguaque ("I-gwá-ke"). Dit meer is erg bijzonder omdat het in de tijd voor de komst van de Spanjaarden een heilige plaats was voor de inheemse mensen van deze regio: de Muiscas. De moeder van deze mensen werd uit dit meer geboren, samen met een kind, dat later haar man zou zijn. Zij zijn hierin weer verdwenen toen ze zagen dat er genoeg mensen op de wereld waren. Ook is de ligging spectaculair: op bijna 3.000 meter hoogte, en omringd door *páramo*, een uitstervend hooggebergte ecosysteem dat bijna alleen voorkomt in Colombia, Peru en Ecuador. Het is de waterfabriek voor de laaglanden door de frequente regen en dichte misten, die zorgen voor een permanent zompige ondergrond. Er komen enorm veel bijzondere en zeer zeldzame planten voor, zoals de kenmerkende *Espletia* soorten (foto links en rechts onder) en orchideeën. Deze worden vaak het slachtoffer van illegale handel. Ook wordt er in het gebied volop op dieren gejaagd door mensen uit de omliggende dorpen, en ook de akkers worden steeds hoger op de berghelling gemaakt. Dit kan gemakkelijk gebeuren, want er is maar één opzichter voor de meer dan 6.000 hectares *páramo* rond het meer...Het kostte ons ongeveer 4 uur klimmen over stenen, wortels en glibberige turf om het meer te bereiken. Een licht zuurstofgebrek, kou, regen en zelfs hagel speelden ons parten, maar de tevredenheid was groot. Gedurende minder dan 5 minuten scheen de zon zelfs even en trok de mist op, zodat het hele

meer en het omringende berglandschap even te zien was. In weinig woorden: een bijzonder magische belevenis.

Veel inheemse mensen hebben nog steeds enorm veel respect voor het Iguaque meer en maken zich ernstige zorgen. De honderden gouden beeldjes van de moeder en het kind, die origineel overal verspreid door de *páramo* stonden om hen te aanbidden, bevinden zich momenteel zwaar bewaakt en achter glas in het Goudmuseum in het centrum van Bogotá. Het meer en de *páramo* zijn momenteel "in bezit" van het Systeem van Nationale Parken van Colombia. Het dichtst bij gelegen plaatsje heet Villa de Leyva. Dit historische dorpje heeft het meer als één van de toeristische trekpleisters. Voor veel inheemse mensen zijn al deze feiten een diepe belediging en daarom hebben ze geprobeerd om het toerisme naar het meer te stoppen.

Anderen zijn actief om de gouden objecten van enorme spirituele waarde weer op de juiste plek te krijgen, zodat de "orde" weer hersteld kan worden. Eigenlijk horen de objecten niet in een museum waar iemand of de overheid entree vraagt om ze te mogen zien. Deze situatie geldt niet alleen voor Iguaque, maar ook voor heel veel andere plaatsen in Colombia. Her en der bestaan er nog mensen met de benodigde kennis om deze objecten hun functie terug te geven, maar er is haast bij.

EEN KONINKLIJKE DRUKKER!

Trots kan de Small World Foundation mededelen dat vanaf heden deze nieuwsbrief gedrukt wordt door de Koninklijke Drukkerij Em. de Jong in Baarle-Nassau. Namens de stichting:

HARTELIJK BEDANKT!!!

Wilt u samen met de Small World Foundation steun bieden aan de mensen van de indianengemeenschap San Martin de Amacayacu, een cadeautje ontvangen én op de hoogte blijven van de lokale ontwikkelingen in deze verre uithoek van Colombia?

Maak dan jaarlijks 15 of 17 euro* (of meer..!) over op Rabobank rekeningnummer 13 27 26 203 t.n.v. Stichting SMALL WORLDFOUNDATION te Baarle-Nassau, o.v.v. 'nieuwsbrief' en Uw naam. Vergeet niet zo spoedig mogelijk ook uw post- of e-mailadres door te geven (al naar gelang hoe u de nieuwsbrief wilt ontvangen):

Tonny van Gils (tonnyvangilspals@hotmail.com)
Ghil 12
5111 ED Baarle-Nassau
0135078003

*15 euro voor ontvangst per email, 17 euro voor ontvangst per post. **Belangrijk:** de stichting is aangemerkt als **ANBI** waardoor bijdragen van boven de 60 euro in principe belastingaftrekbaar zijn!!

Nogmaals, de bijdragen zullen uitsluitend besteed worden aan de ontwikkeling en uitvoering van de lokale initiatieven, onder mijn persoonlijke begeleiding. De uitgaven zullen zoveel mogelijk vermeld worden in de nieuwsbrieven. Voor alternatieve (vormen van) bijdragen, graag informeren bij bovenstaand adres. U kunt zich ten alle tijden opgeven voor de nieuwsbrief. Wanneer u graag één of meerdere edities van deze nieuwsbrief (nogmaals) wilt ontvangen via email of in print, neem dan ook contact op of kijk op de website: **www.smallworldfoundation.org**. Bij voorbaat dank namens San Martin de Amacayacu, Heike van Gils